

201501504
Zorginstituut Nederland

27 JAN 2016

> Retouradres Postbus 320, 1110 AH Diemen

Aan de Geschillencommissie van
Stichting Klachten en Geschillen Zorgverzekeringen (SKGZ)
T.a.v. mevrouw
Postbus 291
3700 AG ZEIST

Zorginstituut Nederland

Pakket

Eekholt 4
1112 XH Diemen
Postbus 320
1110 AH Diemen
www.zorginstituutnederland.nl
info@zinl.nl

T +31 (0)20 797 89 59

Contactpersoon

0530 2016009528

Datum 26 januari 2016
Betreft Advies als bedoeld in artikel 114 Zorgverzekeringswet

Zaaknummer

2015151931

Onze referentie

2016009528

Uw referentie

G47 201501504

Uw brief van

30 november 2015

Geachte voorzitter, commissie,

U hebt op 30 november 2015 aan Zorginstituut Nederland advies gevraagd als bedoeld in artikel 114, derde lid Zorgverzekeringswet. Op 2 december 2015, 3 december 2015 en 17 december 2015 hebt u afschriften van nagekomen stukken gestuurd naar het Zorginstituut met het verzoek deze stukken te betrekken in het door het Zorginstituut uit te brengen advies.

Verzoeker en verweerder hebben een geschil over de vergoeding van zorg door de pedicure.

Bij uw adviesaanvraag hebt u ons ook een kopie van het dossier gestuurd, maar een verslag van de hoorzitting ontbreekt nog. Zorginstituut Nederland brengt daarom een voorlopig advies uit, dat nog aangepast kan worden als uit het verslag van de hoorzitting nieuwe feiten of omstandigheden naar voren komen.

Vooraf merkt Zorginstituut Nederland nog op dat zijn adviestaak beperkt is tot de vraag of verzoeker aanspraak heeft op een verstrekking of een vergoeding op grond van de basisverzekering. Het advies van Zorginstituut Nederland kan dus geen betrekking hebben op een beslissing van verweerder op basis van de aanvullende verzekering of coulance.

Medische beoordeling

Na kennisneming van het geschil heeft Zorginstituut Nederland dit dossier voor een medische beoordeling voorgelegd aan zijn medisch adviseur. Deze heeft de stukken bestudeerd en deelt het volgende mee.

Geneeskundige zorg door pedicure

Onder de Zorgverzekeringswet valt 'geneeskundige zorg zoals huisartsen en medisch specialisten die plegen te bieden'. Voetverzorging, zoals het adequaat knippen van nagels en verwijderen van eelt om cosmetische of verzorgende redenen, is geen *geneeskundige* zorg en valt daarom ook niet onder de Zorgverzekeringswet.

Zorginstituut Nederland
Pakket

Datum
26 januari 2016

Onze referentie
2016009528

In 2010 heeft Zorginstituut Nederland (destijds College voor zorgverzekeringen) een standpunt uitgebracht onder de titel 'Voetzorg voor mensen met diabetes mellitus'.¹

In dit standpunt is aangegeven welke zorgonderdelen, in het kader van zorg-gerelateerde *preventieve voetzorg voor mensen met diabetes*, onder de te verzekeren zorg van de Zorgverzekeringswet vallen:

- Jaarlijkse voetcontrole, bestaande uit anamnese, onderzoek en risico-inventarisatie.
- Meer frequent gericht voetonderzoek inclusief de daaruit voortvloeiende diagnostiek en behandeling van huid- en nagelproblemen en voetvorm- en standsafwijkingen, bij patiënten met een matig verhoogd (Simm's 1) of een hoog risico op ulcera (Simm's 2 of 3).
- Behandeling van risicofactoren bij patiënten met een matig verhoogd of een hoog risico op ulcera.
- Educatie en initiëren van aanpassing van leefstijlfactoren als onderdeel van de behandelcyclus.
- Advisering over adequaat schoeisel.

Door de Nederlandse Vereniging van Podotherapeuten (NVvP) in samenwerking met de vereniging van pedicures ProVoet is dit nader uitgewerkt in de 'Zorgmodule Preventie Diabetische Voetulcera 2014'.²

Bij handelingen ten behoeve van geneeskundige zorg door de pedicure gaat het hierbij om geneeskundige instrumentele behandeling, zoals het verwijderen van eelt boven een dreigend diabetisch ulcus, medische behandeling van ingroeïende nagels en drukontlastende therapieën.

Voetverzorging, waaronder het adequaat knippen van de nagels, is, zoals hierboven aangegeven, geen geneeskundige zorg en valt niet onder de basisverzekering, ook niet indien iemand als gevolg van een medische aandoening niet zelf zijn of haar voeten kan verzorgen.

Zorgverzekeraars kunnen voetverzorging opnemen in het aanvullende pakket, wat volgens de informatie van de zorgverzekeraar ook het geval is bij reuma of bij een medisch voet. De aanvullende verzekering valt buiten de adviestaak van het Zorginstituut.

Beoordeling situatie verzoeker

De reumatoloog heeft voor verzoeker pedicurezorg aangevraagd. Verzoeker heeft polyartrose en m. Forestier (diffuse idiopathische skeletale hyperostose, DISH).

¹ <https://www.zorginstituutnederland.nl/binaries/content/documents/zinl-ww/documenten/publicaties/rapporten-en-standpunten/2010/1001-2-voetzorg-bij-diabetes-mellitus-bepaalde-zorgonderdelen-zijn-te-verzekeren-zorg-voor-het-basispakket/1001-2-voetzorg-bij-diabetes-mellitus-bepaalde-zorgonderdelen-zijn-te-verzekeren-zorg-voor-het-basispakket/Voetzorg+bij+diabetes+mellitus%3B+bepaalde+zorgonderdelen+zijn+te+verzekeren+zorg+voor+het+basispakket.pdf>

² Zie o a http://www.provoet.nl/websites/provoet2013/docs/Zorgmodule_2014_2.pdf

Bij de nagekomen stukken zijn facturen van de pedicure gevoegd waarop 'voetbehandeling Reuma' en 'behandeling medische indicatie RA (Bechterew)' genoemd staat. Uit deze facturen wordt niet duidelijk of de door de pedicure verrichte handelingen voetverzorgende handelingen zijn geweest of dat er ook geneeskundige behandelingen zijn gedaan. Echter uit de aanvraag is op te maken dat de pedicure voetverzorging zal bieden (de reumatoloog geeft aan dat verzoeker zijn voeten niet kan verzorgen in verband met een beperking in de wervelkolom). De kosten voor de pedicure komen daarom niet in aanmerking voor vergoeding uit de basisverzekering. Hierbij is niet relevant of verzoeker al dan geen diabetes mellitus heeft.

Zorginstituut Nederland
Pakket

Datum
26 januari 2016

Onze referentie
2016009528

Het volgende wordt nog opgemerkt.

Voetzorg en zorgprofielen: betreft diabetes mellitus

Verzoeker geeft aan reuma, hallux valgus en hamertenen te hebben, waarvoor hij geopereerd is, en hij draagt orthopedisch schoeisel. Hij heeft geen diabetes. Hij is van oordeel dat zijn voetproblemen onder de zorgprofielen 2 en 3 vallen waarnaar verweerder verwijst, en dat nergens staat dat de indicaties alleen voor diabetes zijn.

De zorgprofielen zijn opgesteld door de Nederlandse Vereniging van Podotherapeuten (NVvP) en ProVoet en staan in de eerder genoemde 'Zorgmodule Preventie Diabetische Voetulcera 2014'. Deze zorgmodule heeft alleen betrekking op voetzorg voor mensen met diabetes mellitus.

De zorgprofielen zijn gebaseerd op de zogeheten Simm's classificatie. Afhankelijk van de Simm's classificatie en eventueel aanwezige andere risicofactoren wordt een patiënt met diabetes mellitus ingedeeld in een van de in de Zorgmodule beschreven zorgprofielen. Per zorgprofiel staat beschreven welke voetzorg (geneeskundige behandeling) noodzakelijk is. De zorgprofielen zijn leidend voor het recht op vergoeding van deze behandelingen in geval van diabetes mellitus, en door de Nederlandse Zorgautoriteit is hier vervolgens een tarief aan gekoppeld.³ In de praktijk valt de in het zorgprofiel beschreven zorg doorgaans onder de verantwoordelijkheid van de podotherapeut (de zogeheten 'hoofdaannemer') die het behandelplan opstelt. De zorg kan dan eventueel door de hiertoe geschoolde pedicure worden uitgevoerd.

Ook volgens de door verzoeker bijgevoegde lijst van verweerder gaat het om mensen die in een Simm's classificatie zijn ingedeeld. De Simm's classificatie heeft betrekking op patiënten met diabetes mellitus en geeft aan hoeveel risico iemand met diabetes loopt op het ontstaan van zogeheten 'diabetische ulcera', moeilijk te genezen wonden aan de voeten.

Bij diabetes mellitus kan namelijk sprake zijn van ernstige gevoelsstoornissen van de voet (verlies protectieve sensibiliteit, PV), waardoor de diabetespatiënt eventuele (beginnende) wonden niet voelt. Ook kan bij diabetes mellitus sprake zijn van doorbloedingsstoornissen (perifeer arterieel vaatlijden, PAV) waardoor de kans op wonden verhoogd is. Verder vergroot verhoogde druk (bijvoorbeeld door een afwijking in de stand van de voet) de kans op een diabetische wond. Als gevolg van deze stoornissen kan bij mensen met diabetes niet alleen sneller een wond ontstaan maar geneest een eenmaal ontstane wond ook moeilijker dan bij mensen zonder diabetes.

³ Zie o.a. Beleidsregel overige geneeskundige zorg, NZa, BR/CU-7132,
https://www.nza.nl/1048076/1048090/BR_CU_7132_Beleidsregel_Overige_Geneeskundige_zorg.pdf

Bij mensen die onder zorgprofiel 1 of hoger vallen, is altijd sprake van Simm's 1 of hoger, dus van ernstige gevoelsstoornissen (verlies PV) en/of doorbloedingsstoornissen (PAV) ten gevolge van de diabetes, met daarbij eventueel huiddefecten of drukplekken of een verhoogd risico hierop.

Zorginstituut Nederland
Pakket

Datum
26 januari 2016

Onze referentie
2016009528

Voetzorg bij mensen zonder diabetes mellitus

In het standpunt 'Voetzorg voor mensen met diabetes mellitus' uit 2010 heeft het toenmalige College voor zorgverzekeringen aangegeven welke zorgonderdelen onder de te verzekeren zorg van de Zorgverzekeringswet vallen. Het standpunt is opgesteld naar aanleiding van de Pakketscan diabetes.

De essentie is, dat het bij deze voetzorg gaat om 'geneeskundige zorg zoals huisartsen en medisch specialisten die plegen te bieden' (artikel 2.4 van het Besluit zorgverzekering).

Deze geneeskundige zorg komt voor vergoeding uit de basisverzekering in aanmerking indien deze noodzakelijk is, ook bij een patient die door een andere onderliggende ziekte dan diabetes een verhoogd risico heeft op huidulcera. De geneeskundige zorg kan ook in dat geval geboden worden door andere zorgverleners dan huisartsen en medisch specialisten, waaronder de podotherapeut en de hiertoe speciaal opgeleide pedicure, mits zij bevoegd en bekwaam zijn om deze zorg te leveren.

Juridische beoordeling

Zorginstituut Nederland heeft kennisgenomen van de stukken. Op basis van de tussen partijen overeengekomen zorgverzekering en het advies van de medisch adviseur, is het van oordeel dat verzoeker niet in aanmerking komt voor het gevraagde.

Zorgverzekering

In artikel 14 onder h (2014) en artikel 2 (2015) van de overeengekomen zorgverzekering is de aanspraak op voetzorg omschreven. Dit komt overeen met hetgeen daarover bij en krachtens de Zorgverzekeringswet is bepaald.

Uit het advies van de medisch adviseur blijkt dat uit de stukken van het dossier niet duidelijk wordt of de door de pedicure verrichte handelingen voetverzorgende handelingen zijn geweest of dat er ook geneeskundige behandelingen zijn gedaan, maar dat uit de aanvraag is op te maken dat de pedicure voetverzorging zal bieden. Nu geen geneeskundige zorg als bedoeld in de Zorgverzekeringswet betreft, komt verzoeker niet in aanmerking voor vergoeding hiervan.

Advies

Gelet op het bovenstaande adviseert Zorginstituut Nederland tot afwijzing van het verzoek.

Hoogachtend,